

Hooikoorts bij kinderen

Heeft uw kind misschien last van hooikoorts? Wij leggen u graag uit wat hooikoorts en allergie is, wat de klachten zijn en welke behandelingen mogelijk zijn. Leest u de informatie goed door, zodat wij uw kind zo goed mogelijk kunnen helpen.

Wat is een allergie?

Bij een allergie reageert het afweersysteem op een onschadelijke stof in de dagelijkse leefomgeving. Normaal gebeurt dit alleen bij schadelijke virussen en bacteriën. Reageert het afweersysteem echter op een onschadelijke stof, dan kan dit allergische klachten geven bij uw kind als hij aanleg heeft voor allergie. Het afweersysteem vormt dan allergische antistoffen die zich richten op niet schadelijke eiwitten. Ook wel allergenen noemen. Deze (inhalatie)allergenen zitten bijvoorbeeld in:

- Uitwerpselen van huisstofmijten
- Stuifmeel van boompollen en graspollen
- Huidschilfers van dieren

Verspreiding gaat via de lucht. Uw kind ademt deze allergenen in, vandaar de naam inhalatieallergenen. Allergische antistoffen binden zich vervolgens met de allergenen. Hierdoor komen stoffen vrij die allergische klachten kunnen geven. Voorbeelden van deze klachten zijn hooikoorts en benauwdheid.

Wat is hooikoorts?

Kinderen met hooikoorts (pollinosis) zijn allergisch voor stuifmeel van bomen, grassen of onkruid. Dit geeft oog- en neusklachten. In bepaalde periodes in het jaar kunnen kinderen daar behoorlijk last van hebben. Soms zijn er zoveel klachten, dat ze in periodes met de hoogste blootstelling liever binnen blijven.

Symptomen en gevolgen

Acute klachten

Als uw kind blootstaat aan stuifmeel, komen de stoffen die klachten veroorzaken binnen een paar minuten vrij. Deze stoffen veroorzaken acute klachten:

- Niezen
- Jeuk in de neus en ogen
- Loopneus
- Benauwdheid met piepen (astma aanval)

Chronische klachten

Uren later ontstaat er ook een allergische ontsteking in het slijmvlies van de neus, het bindvlies van het oog en rond de luchtwegen. Dit geeft chronische klachten als:

- Verstopte neus
- Continu geprikkelde rode ogen
- Overgevoelige luchtwegen

Algemene klachten

Daarbij horen soms ook algemene klachten als:

- Futloosheid
- Hoofdpijn
- Lichte spierpijn
- Koortsachtig gevoel

Continue blootstelling aan inhalatie allergenen geven vooral chronische klachten, de acute klachten vallen dan minder op.

Soorten

Boompollenallergie

Heeft uw kind vroeg in het voorjaar klachten, dan past dit bij een boompollenallergie. In dat deel van het jaar is er stuifmeel van bomen in de lucht.

Slechts 1 allergeen in het stuifmeel is bij meer dan 90% van de bevolking de oorzaak van een boompollenallergie. Dit stuifmeel komt van bijna alle soorten bomen in onze omgeving, zoals de els, hazelaar, berk, populier en plataan. Dit betekent dat als uw kind allergisch is voor berk, hij ook allergisch is voor els, hazelaar, populier en eik.

Periode met de meeste kans op klachten

Boompollen zijn in Nederland in de lucht van begin januari tot en met eind mei. Afhankelijk van het weer: bij een strenge winter bloeien de bomen later dan bij een zachte winter met weinig vorst.

Graspollenallergie

Heeft uw kind pas vanaf begin mei klachten, dan past dit bij een graspollenallergie. Er zijn meer dan 10.000 soorten grassen bekend, maar slechts 5 allergenen veroorzaken de klachten. Deze allergenen zitten in het stuifmeel van verschillende soorten grassen in onze omgeving. Als uw kind een graspollenallergie heeft, dan is hij/zij in principe allergisch voor al deze grassoorten. In Nederland komen Engels raaigras, kropaar en timoteegras veel voor.

Periode met de meeste kans op klachten

Graspollen zijn in Nederland in de lucht vanaf ongeveer begin mei, met een piek in juni. Begin augustus zijn de meeste soorten al uit bloei en in september zijn de graspollen meestal uit de lucht. Bij een mooie zomer is er vaak nog een tweede bloeiperiode in augustus.

Ambrosia allergie

Door klimaatverandering groeien in Noord en Midden Europa plantensoorten die hier normaal niet voorkomen. Het meest bekende voorbeeld is ambrosia. Ambrosia (ragweed in het Engels) is een onkruid dat vooral in september en oktober bloeit. In Noord-Amerika hebben veel patiënten last van ambrosia allergie. Ambrosia komt in Nederland steeds meer voor, maar geeft nog niet veel allergische problemen. In de vetbollen voor vogels zit soms ambrosia zaad. Dit zorgt ervoor dat het onkruid zich kan verspreiden.

Atopisch syndroom

Hooikoorts, astma, voedselallergie en allergisch eczeem vallen onder het atopisch syndroom. Ze komen vaak bij dezelfde patiënt voor. De aanleg voor deze aandoeningen is gemeenschappelijk. Vaak krijgen patiënten op jonge leeftijd eczeem en voedselallergie, vervolgens kunnen ze astma ontwikkelen en tenslotte krijgt een deel van deze patiënten ook hooikoorts. Deze volgorde van optreden van klachten noemen we de allergische mars. De allergische klachten kunnen op oudere leeftijd weer in hevigheid afnemen.

Hooikoorts en voedselallergie

Als gevolg van een kruisallergie tussen boom- en graspollen kunnen patiënten met hooikoorts ook last krijgen bij het eten van bepaalde voedingsmiddelen. De bekendste vorm van kruisallergie is die tussen boompollen en steen- en pitfruit (zoals bijvoorbeeld appel, peer en perzik) en noten (zoals hazelnoot, amandel en walnoot).

Oraal allergie

De klachten die optreden bij het eten van vers fruit noemen we oraal allergie syndroom:

- Jeuk in de mond aan het gehemelte en lippen
- Soms een gevoel van lichte zwelling van keel en lippen

Een zeer ernstige reactie na het eten van fruit (anafylaxie) komt hierbij zelden voor.

Als het fruit verhit of verwerkt is, ontstaan er geen klachten. De allergenen gaan dan namelijk stuk, waardoor de allergische afweerstoffen er niet meer op reageren. Bij noten allergie zien we wel vaak heftige reacties en de noten verhitten helpt hier niet tegen.

Onderzoek en diagnose

Huidtest

Bij een huidtest krijgt uw kind op de binnenkant van zijn onderarm een druppel waarin de boompollen of graspollen allergenen zijn opgelost. Hierna prikken wij met een fijn naaldje door dit druppeltje heen in de huid. De uitslag is na een kwartier bekend. Krijgt uw kind een rood bultje, dan is de test positief.

Bloedonderzoek

Met een bloedonderzoek kunnen wij nagaan of uw kind antistoffen heeft tegen boompollen of graspollen. De uitslag is na enkele dagen tot weken bekend.

De uitslag

Wat betekenen de uitslagen?

Een positieve huidtest of bloedtest betekent niet automatisch dat uw kind ook allergisch is. Dit weten we pas als de uitslag van de test ook bij de klachten van uw kind past. Wanneer uw kind bijvoorbeeld last heeft van allergische neus- en/of oogklachten vroeg in het voorjaar, maar de test alleen positief is voor graspollen, dan past dit niet bij elkaar. Stuifmeel van grassen is pas vanaf begin mei in de lucht. Dan is soms verder onderzoek nodig om de klachten bij uw kind te verklaren.

Over de behandeling

Beperken van blootstelling aan stuifmeel

Bij een allergie is het advies eigenlijk altijd de bron te vermijden om klachten te voorkomen. Maar stuifmeel van bomen, grassen maar ook onkruid is in Nederland behalve in de wintermaanden dagelijks in de buitenlucht aanwezig. Contact hiermee vermijden is dan ook niet mogelijk. U kunt wel de hooikoortsberichten dagelijks volgen en dan besluiten of uw kind die dag wel of niet naar buiten kan of extra medicijnen tegen allergie nodig heeft.

U kunt verder nog:

- Ramen en deuren dicht houden op warme, winderige dagen.
- Het huis bij voorkeur in de ochtend luchten wanneer het buiten nog vochtig is.
- Horren plaatsten voor ramen en deuren tegen pollen.
- Wasgoed binnen laten drogen. Buiten vangt het stuifmeel op.
- Ramen en blowers in de auto dicht houden.
- Een vakantiebestemming kiezen aan zee of hoog in de bergen.
- Uw kind buiten een zonnebril laten dragen.
- Uw kind na een regenbui of 's ochtends vroeg buiten laten spelen.
- De vrije natuur met uw kind mijden. In de stad is drie tot vijf keer minder stuifmeel.

Medicijnen

Een combinatie van neussprays, oogdruppels en antihistaminica (tabletten of drank tegen allergie) of immunotherapie. Voor een goed resultaat is het belangrijk dat uw kind op tijd begint en de medicijnen consequent gebruikt.

Neussprays met corticosteroïden (ontstekingsremmers)

Bij forse en vrijwel dagelijks aanwezige neusklachten. Vooral effectief als de neus verstopt zit. Deze sprays werken alleen bij dagelijks gebruik tijdens een aaneengesloten periode van minimaal 4 tot 6 weken. Alleen op recept te krijgen bij de apotheek.

Andere neussprays (zonder recept te krijgen)

- Met zoutoplossing: een spray met zout water kan uw kind onbeperkt gebruiken. Het kan helpen om eerst de neus van uw kind goed open te maken met een zout water spray en daarna een neusspray met corticosteroïden te gebruiken. Het medicijn komt dan gemakkelijker bij het slijmvlies.
- Met xylomethazoline: deze spray zorgt ervoor dat de zwelling van het neusslijmvlies vermindert en de neus tijdelijk niet meer verstopt zit. U mag deze spray bij uw kind nooit langer dan 7 dagen gebruiken. De neus blijft anders verstopt, wanneer uw kind ophoudt met sprayen en de kans bestaat dat hij/zij straks niet meer zonder kan.

Antihistaminica

Antihistaminica blokkeren de werking van histamine. Histamine is vooral verantwoordelijk voor de acute klachten. Uw kind kan een antihistaminicum innemen zodra dit nodig is. Staat uw kind echter dagelijks bloot aan stuifmeel, dan kunt u ze beter elke dag geven. Vaak werkt antihistaminica alleen niet genoeg en heeft uw kind ook een neusspray nodig. Antihistaminica bestaat naast tabletten, ook in de vorm van siroop, oogdruppels en neussprays.

Meer informatie

- www.lumc.nl/org/longziekten/patientenzorg/pollen-en-hooikoorts/pollentelling/
- www.elkerliek.nl (pollentelling)
- www.pollennieuws.nl
- www.natuurkalender.nl
- www.longfonds.nl

Contact

Kinderhaven (010) 404 37 00

Polikliniek Kinderthoraxcentrum (010) 703 62 93

